

Klædt på til udfordringer

God og positiv stemning på Pensionkassens velbesøgte generalforsamling.

Pensionkassens bestyrelsesformand Susanne Engstrøm: Vores formål er ikke at skaffe hverken billige boliger eller billige ferieboliger til medlemmerne. Det er at skaffe gode pensioner. (Foto: Kaj Bonne)

- Pensionsskassen for Farmakonomer står over for nogle store udfordringer, og den er klædt på til at løfte disse udfordringer. Så klart kunne en som sædvanlig veloplagt bestyrelsesformand Susanne Engstrøm runde sin beretning af over for de mange tilfredse deltagere på den ordinære generalforsamling i København den 28. april 2008.

Pensionsskassen kom ud af 2007 med et positivt resultat på 456.000 kr. før skat.

- I lyset af udviklingen på kapitalmarkederne og Pensionsskassens valgte risikoprofil er det økonomiske resultat acceptabelt. Kun meget få investorer undgik en negativ påvirkning af den globale kreditkrise, sagde Susanne Engstrøm. Selvom resultatet ikke er prangende, har bestyrelsen besluttet at fastholde kontorenten og fortsætte de foregående års bonuspolitik ved også i 2007 at give 5,5 pct. Det er bestyrelsens intention at fastholde denne rente fremover, hvilket måske kan blive vanskeligt, hvis kapitalmarkederne fortsætter med at udvikle sig

negativt. Hvis uroen på de finansielle markeder aftager, forventer bestyrelsen, at afkastet for 2008 bliver bedre end i 2007.

Når man bruger flere penge til opskrivning af pensionerne, end der er tjent på investeringerne, er det klart, det tærer på kapitalen. Pensionsskassen skulle hensætte 2 mio. kr. ekstra i 2007 som følge af en verserende sag med Finanstilsynet. Derfor er egenkapitalen og det kollektive bonuspotentiale tilsammen faldet med 260 mio. kr. Pensionshensættelserne steg med 350 mio. kr. i forhold til året før.

Pensionsskassens investeringspolitik medvirker til at afdæmpe påvirkninger fra finansielle kriser. Derfor er Susanne Engstrøm overbevist om, at arbejdet med at skaffe rigtigt gode pensionsordninger til medlemmerne også forsætter mange år frem.

Gode pensioner er målet

En udfordring for Pensionsskassen i det kommende år bliver at gennemføre en række renoveringsprojekter i den eksisterende ejendomsportefølje. Heraf vil en del være vedligeholdelse, mens der kan opnås huslejestigning for en anden del.

Pensionsskassen gennemførte i 2007 tagrenovering og indretning af 5 nye taglejligheder på sin ejendom i Holte. Resultatet blev rigtig godt, og alle lejligheder er udlejet.

Besiddelserne i Lystrup ved Århus er blevet solgt, idet de stod over for en gennemgribende renovering. Som erstatning for boligerne i Lystrup har Pensionsskassen købt tre mindre ejendomme nær Århus centrum.

Bestyrelsen vil løbende overveje yderligere salg af ejendomme, men ejendomme med stor søgning af medlemmer vil kun helt ekstraordinært blive afhændet. I alle tilfælde skal man være opmærksom på, at beboere som regel har forkøbsret til disse ejendomme som andelsboliger.

Pensionsskassens fornemmeste opgave er at skaffe medlemmerne så gode pensioner som overhovedet muligt. Det er i det lys, man skal se og forstå bestyrelsens overvejelser, når nye forslag kommer på banen. Bestyrelsen er nødt til at tænke i helheder og i fællesskab, og formålet er ikke at skaffe hverken billige boliger eller billige ferieboliger til medlemmerne. Det er at skaffe gode pensioner.

- fortsætter på side 2 -

- fortsat fra forsiden -

Solidaritet og fællesskabsfølelse

Netop fordi ikke alle ønsker kan medtages, betyder det meget for Pensionskassen at komme i dialog med medlemmerne for at informere bedst muligt om pensionsordningen. Det sker bl.a. ved at deltage i nogle af Farmakonomforeningens kredsmøder og ved i samarbejde med farmakonomerne at tilbyde møderækken "Snart Pensionist".

På disse møder deltog i 2007 cirka 300 medlemmer og ledsagere, og medlemmer og ægtefæller er begejstrede for møderne, hvor de får en grundig gennemgang af pensionsordningen og forhold, der har betydning for den 3. alder.

Der er også meget ros til ordningen med kritisk sygdom. Det er en rigtig god ordning, hvis man bliver ramt af kritisk sygdom. Også kolleger til en sygdomsramt kollega glæder sig over denne mulighed, og bliver lidt stolte af deres pensionsordning. Det er solidaritet og fællesskabsfølelse. Nøjagtigt hvad pensionsordningen bygger på.

Andre udfordringer:

Bestyrelsesformanden nævnte kort Pensionskassens verserende sag ved Erhvervsankenævnet, som er omtalt i den udsendte beretning – og som administrerende direktør Peter Bache Vognbjerg gennemgik meget detaljeret. Hun kom også ind på administrative problemer for Pensionskassen i forbindelse med SKATS

indførelse af e-indkomst og pegede på de kommende administrative byrder, som pålægges Pensionskassen som en konsekvens af en dom ved EU-domstolen. Dommen betyder, at pensionsafkastskat fra 2010 bliver ændret fra at være skat på pensionsinstituttet til at være skat på den enkeltes pensionsopsparing. Uanset den administrative byrde, der pålægges Pensionskassen i forbindelse med ændring af it-systemer m.m., vil det ikke umiddelbart få betydning for medlemmerne.

Susanne Engstrøm rettede en varm tak til Pensionskassens medarbejdere og rådgivere og til kollegerne i bestyrelsen for det gode samarbejde, inden hun læste et citat af Dalai Lama op fra den trykte beretning: "Lev et godt værdigt liv. Når du bliver ældre og tænker tilbage, kan du nyde det en gang til".

- Jeg er vild med det citat. Jeg håber, jeg selv bliver rigtig gammel, for jeg kan lide at være formand for farmakonomerne og deres pensionskasse, sluttede Susanne Engstrøm.

Snart pensionist-møder

Medlemmer, der er 57 år og derover - og som ikke er pensionerede - vil blive inviteret til seniormøder, hvor de forskellige muligheder i forbindelse med pensionering vil blive gennemgået. Der vil også blive mulighed for individuel rådgivning. Britta Sørensen og Anne-Katrine Dalgaard, begge fra Pensionskassen og Aase Sardorf fra Farmakonomforeningen deltager i møderne.

Seniormøderne holdes i 2008 i Køben-

havn den 20. og 28. oktober, i Ålborg den 21. oktober, i Vejle den 22. oktober og i Odense den 23. oktober.

Der udsendes invitationer til de berørte medlemmer cirka en måned før mødeafholdelse.

Ankesagen ultrakort

Den sag, i hvilken Pensionskassen har anket en afgørelse fra Finanstilsynet til Erhvervsankenævnet, drejer sig i store træk om, hvordan garantier skal fordeles mellem gammel ordning og ny ordning. Finanstilsynet har sidste år pålagt Pensionskassen med tilbagevirkende kraft at ændre en praksis om beregning af garanti i forbindelse med indskud og bonus m.v., fordi tilsynet ikke betragter denne praksis som rimelig - selvom Finanstilsynet selv var med til at forhandle den på plads i 1997.

Finanstilsynets påbud har ingen betydning for de nuværende pensioner. Kun hvis Pensionskassen mod al forventning skulle komme i økonomiske vanskeligheder, vil medlemmer på 4,5% garantier være lidt bedre stillet end medlemmer med 2,5% garantier.

Det er den skævvridning, som Pensionskassens bestyrelse modsat Finanstilsynet finder er urimelig.

Er vi blevet tungere?

Debatfokus på især ejendomsområdet, fremtidig udvikling og medlems-sammensætning.

Under debatten om formandsberetning og årsrapport blev der stillet spørgsmål fra deltagerne om først og fremmest Pensionskassens ejendoms politik og den fremtidige udvikling.

Et spørgsmål til medlemssammensætningen lød; "Er vi blevet tungere"?

Svaret fra aktuar Steen Ragn var et klart ja, idet der er sket en forskydning i medlemmernes aldersprofil gennem de sidste 5 år. Der er således bl.a. sket et

fald i antallet af 40-49-årige fra 1931 til 1514 og en stigning i antallet af 50-59-årige fra 1958 til 2305 og en stigning i antallet af 60-årige fra 280 til 439.

Der blev spurgt, om der er planer om salg af flere ejendomme fremover og om, hvorfor Pensionskassen ikke griber ind, før det går så galt, som det gik med ejendommene i Lystrup. Her blev besiddelserne solgt, fordi de stod over for en gennemgribende renovering.

Der blev også spurgt, om Pensionskassen ikke overvejer at administrere ejendommene selv i stedet for at lade mindre gode administratorer gøre det.

Susanne Engstrøm oplyste, at sidste års diskussion på generalforsamlingen om ejendommenes vedligeholdelsesstand gav anledning til en efterfølgende diskussion i bestyrelsen, og at bestyrelsen derfor har overvejelser om at gå i gang med renovering og fornyelse.

Peter Bache Vognbjerg, PBV henviser til, at ordentlig og professionel ejendomsadministration er et generelt problem for pensionskasser og beslægtede selskaber. Man kan ikke uden videre trække administrationen hjem for selv at køre den, men Pensionskassen arbejder på at få større indflydelse på arbejdsgangen hos den nuværende administrator.

Omkring fremtidigt salg af ejendomme ville han ikke give nogen garanti. Hvis der pludselig kommer én med en stor kasse penge og vil købe en ejendom, hvor Pensionskassen har en stor koncentration af medlemmer, så vil han nok overveje situationen en ekstra gang. Der blev også spurgt til, hvad Pensionskassen vil gøre for at holde placeringen i branchens midterfelt på afkastområdet, og hvad man evt. har af modtræk mod stigende administrationsudgifter. I forbindelse med Pensionskassens

strategi ser PBV aktuelt ikke på korte investeringer, men prøver at køre det mere langsigtede seje investeringsstræk med fokus på aktier, som man tror på er ved at rette sig op, så man bl.a. på den måde kan holde den solide placering gennem Pensionskassens strategiske aktivallokeringsstrategi.

For tiden taler en kreds af pensionskasser om at lave et fælles medlemsystem, og hvis det bliver en realitet, vil Pensionskassen kunne spare penge. Samme kreds taler bl.a. også om muligheden for at etablere sig i en slags bofællesskab, hvorved yderligere besparelser vil kunne opnås.

PBV udelukker ikke et evt. samarbejde på sigt med beslægtede pensionskasser for at holde driftsomkostningerne nede. Bestyrelsesformanden mener dog ikke, man skal søge samarbejde med alle for enhver pris. Hun finder, ligesom PBV, at Pensionskassen skal være selvstændig

så længe som overhovedet muligt, og at den diskussion er et bestyrelsesanliggende.

Under debatten blev der bl.a. stillet spørgsmål til ejendomsområdet, medlemssammensætningen og den fremtidige udvikling (Foto: Kaj Bonne)

Ligger midt i feltet

Pensionskassen er i en branchesammenligning over årlige afkast placeret på en 14. plads og lever dermed op til målsætningen.

Administrerende direktør Peter Bache Vognbjerg arbejder for at holde placeringen. (Foto: Kaj Bonne)

Administrerende direktør Peter Bache Vognbjerg oplyste i sin gennemgang af koncernregnskabet på generalforsamlingen, at årets resultat for 2007 blev et plus på 456.000 kr. efter kontoretitelsskrivning på 5,5% - dog 4,5% til medlemmer på den gamle ordning. På investeringsområdet blev det til et stort plus på 77,2 mio. kr. før pensionsafkastskat. Dermed indtager Pensionskassen en

14. plads i 2007 i en branchesammenligning med 26 tværgående pensionskasser, ATP og PFA over årligt afkast og effektiv rente. Målt på de seneste 5 år indtages en pæn 6. plads.

Sidste år lå Pensionskassen placeret midt i feltet, hvilket faktisk er målsætningen. Der skal dog arbejdes for at holde placeringen i 2008.

Omkostninger pr. medlem blev i 2007 for koncernen 987 kr. og for Pensions-

kassen 1.033 kr.

Her er placeringen også midt i feltet. Men beløbene er lige i overkanten i forhold til f.eks. PKA-kasserne, og man må nok se i øjnene, at disse udgifter vil stige lidt de kommende år. Medlemsbidragene var i 2007 svagt stigende, og ser man bort fra alle enkeltposter, kan man sige, at koncernen havde samlede indtægter for 241 mio. kr. og udgifter for 240,5 mio. kr., hvilket giver et regnskabsmæssigt resultat på cirka 0,5 mio. kr.

De samlede aktiver steg fra 7,8 til 7,9 mia. kr. Koncernens egenkapital faldt en anelse og udgør nu 1,3 mia. kr. De pensionsmæssige hensættelser steg fra 6,5 til 6,6 mia. kr.

Regnskabstallene indeholder meget store bruttobevægelser på Pensionskassens hensættelser til pension, og adm. direktør Peter Bache Vognbjerg arbejder for at holde placeringen. Det samlede regnskab kan downloades fra hjemmesiden www.farmakonompension.dk

Uændret bestyrelse

Der skete ikke nogen ændring i bestyrelsens sammensætning efter generalforsamlingen.

Bestyrelsen for Pensionskassen for Farmakonomer består af:

Udpeget af Farmakonomforeningen

Farmakonom Susanne Engstrøm, Farmakonomforeningen (formand)
Sekretariatschef Lis Ekner, Farmakonomforeningen
Farmakonom Anni Helbo, Sct. Pauls Apotek, Århus

Udpeget af Danmarks Apotekerforening

Apoteker Niels Hamborg Jensen, Helsingør Stengade Apotek
Apoteker Per Wijngaard, Næstved
Svane Apotek
Apoteker Henrik Lintner, Hjørring Svane Apotek

Udpeget af Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Cand. jur. Jørgen Bartels Petersen.

KPMG, Statsautoriseret Revisionspartnerselskab blev valgt til at forestå revisionen.

Noter

* I Årsrapport 2007 er det forsøgt at skildre mangfoldigheden i den globaliserede verden gennem citater og billeder. På generalforsamlingen supplerede en inspireret Susanne Engstrøm med dette citat fra Mother Teresa: "Hvis man dømmes folk, har man ikke tid til at elske dem".

Det er vise ord, som vi måske skulle tænke lidt mere over, sagde Engstrøm.

* På den lidt mere muntre side skal vi ikke glemme, at vi har mulighed for at holde ferie i et af Pensionskassens dejlige sommerhuse i Skagen eller på Fanø til markedspris selvfølgelig. Vi kan også tilbyde et ophold i en feriebolig i Italien eller Frankrig gennem Land&Leisure. Og en helt gratis tur i skovene på Langeland, hvis vejen falder forbi. Desuden har Pensionskassen som sidste skud på stammen anskaffet en nyrenoveret lejlighed i Berlins centrum, som efter planen skulle være klar til udlejning som feriebolig i løbet af juli måned. Den har 7 sovepladser fordelt på 3 værelser, 2 badeværelser og 2 gode opholdsrum - det ene med åbent

køkken. Vi er ved at regne på lejen, oplyste bestyrelsesformanden.

* Når vi er ude til medlemsmøder hører vi stort set kun positive tilkendegivelser omkring pensionsordningen. Det er klart, at nogle medlemmer kunne ønske sig ændringer i pensionsprofilen, så den kommer til at passe til netop deres situation.

Men der er ikke tale om skræddersyede løsninger, men om en pensionsordning, der passer til hovedparten af vore medlemmer, understregede Susanne Engstrøm.

Lukket 6. juni

Pensionskassen holder lukket fredag den 6. juni – dagen efter Grundlovsdag.

Tilbud om e-Boks

I løbet af sommeren vil medlemmer af Pensionskassen få mulighed for at modtage dokumenter i deres e-Boks, der er en sikker og gratis elektronisk postboks på nettet.

Med e-Boks kan man modtage post fra næsten alle banker, samtlige kommuner,

offentlige myndigheder og en lang række private virksomheder, der er tilmeldt e-Boks som afsendere. Og nu altså snart også fra Pensionskassen, som vil starte med at sende dokumenter vedr. forskellige kapitalydelse og pensionsoversigter, for derefter løbende at udvide antallet af dokumenter i e-Boks. Det er let at tilslutte sig e-Boks, og mange medlemmer er formodentlig allerede tilsluttet ordningen med den elektroniske rudekuvert-tjeneste, ligesom mere end 1,5 mio. andre danske brugere er efter de 7 første år på nettet.

Udlejning

Udlejning af vores nye lejlighed i Berlin.

Så er de sidste praktiske formaliteter blevet bragt på plads i forbindelse med vores nye lejlighed i Berlin, så vi kan starte udlejning af lejligheden fra den 1. juli 2008.

Udlejningsperiode, priser og praktiske oplysninger i forbindelse med leje af lejligheden finder du på hjemmesiden: www.farmakonompension.dk